

Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Kajaanin kaupungin lausunto, Otanmäki – Alussuon asemakaava ja sitova tonttijako

ASIA Lausunto kunnallisvalitusasiassa

DIAARINUMERO Dnro 1335/03.04.04.04.16/2026

VALITUKSEN KOHTEENA OLEVA PÄÄTÖS

Kajaanin kaupunginvaltuuston päätös 9.6.2026 § 57 (Otanmäki – Alussuon asemakaava ja sitova tonttijako)

VALITTAJA Otanmäki Mine Oy

VALITTAJAN PROSESSIOSOITE

Asianajaja Matias Forss
Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12, 00130 Helsinki
Puhelin: 050 591 0678
Sähköposti: matias.forss@kalliolaw.fi

LAUSUNNON ANTAJA

Kajaanin kaupunginhallitus
PL 133, 87101 Kajaani
kajaani@kajaani.fi

I VAATIMUKSET

Kajaanin kaupunki vaatii, että hallinto-oikeus hylkää valituksen kaikilta osin ja pitää kaupunginvaltuuston 9.6.2026 tekemän valituksenalaisen päätöksen voimassa sekä hylkää valittajan vaatimuksen oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta.

Kaupunki pyytää, että asia käsitellään kiireellisenä ja samanaikaisesti Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavaa koskevan, saman valittajan jättämän valituksen kanssa.

II PERUSTELUT

1 Valituksen sisällöstä ja vastustamisperusteista yleisesti

1. Valittaja väittää valituksenalaisen päätöksen olevan lainvastainen viidellä pääasiallisella perusteella:
 - (i) asemakaavan vaikutuksia ei ole selvitetty alueidenkäyttölain (132/1999, ”AKL”) 9 §:n edellyttämällä tavalla;
 - (ii) maakuntakaavaa ei ole otettu huomioon AKL 32 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla;
 - (iii) yleiskaavan sisältövaatimuksia ei ole otettu huomioon AKL 54 §:n 4 momentin edellyttämällä tavalla;
 - (iv) asemakaavasta aiheutuu muutoksenhakijalle sellaista AKL 54 §:n 3 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa, joka voitaisiin välttää kaavalle asetettuja tavoitteita ja vaatimuksia syrjäyttämättä; ja
 - (v) EU:n kriittisten raaka-aineiden asetuksen (CRM-asetus) 13 artiklaa ei ole huomioitu kaavaprosessissa.
2. Lisäksi valittaja on vedonnut valituksensa tueksi useisiin kaavoituksen tarkoituksenmukaisuusharkintaan liittyviin seikkoihin. Kun asiassa on kyse kunnallisvalituksesta, valituksenalainen päätös tulee arvioitavaksi vain laillisuusperusteilla. Kajaanin kaupunki ei siksi ota lausunnossaan kantaa valittajan esittämiin, leimallisesti tarkoituksenmukaisuusharkintaan liittyviin seikkoihin – pois lukien eräät valittajan epä johdonmukaisina näyttäytyvät väitteet.

3. Kajaanin kaupunki pitää valitusta kaikilta osin perusteettomana.
4. Kaupungilla on alueidenkäyttölaissa ja muussa lainsäädännössä säädetyissä rajoissa oikeus päättää alueidensa käytön suunnittelusta. AKL 20 §:n 1 momentin mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta ja maapolitiikan harjoittamisesta alueellaan. Kaavoitusharkinta on lähtökohtaisesti kunnan itsehallintoalaan kuuluva tehtävä, ja hallinto-oikeuden tehtävänä on käytännössä ainoastaan kaavoitukseen liittyvä laillisuuskontrolli.
5. Valituksenalainen kaavapäätös on kaupungin näkemyksen mukaan lainmukainen ja kaavan valmistelussa on menetelty kaikilta osin lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Kokonaisuutena kaavan ilmentämä suunnitteluratkaisu perustuu kaavan vaikutusten huolelliseen selvittämiseen. Siltä osin kuin valittajan esittämät seikat on lain mukaan otettava huomioon kaavaa valmisteltaessa, näin on tehty.
6. Kaupungilla on alueellaan kaavoitusmonopoli, eikä valittaja voi laillisin perustein edellyttää kaupungin kaavoittavan aluettaan siten, että kaava nimenomaisesti sallii kaivostoiminnan harjoittamisen, tai antaa kaivostoiminnalle etusijan suhteessa muihin maankäyttömuotoihin. Kaavapäätöksestä ei tee lainvastaista se, että kaupunki ei ole päätenyt kaavan sisällön osalta valittajan tavoittelevaan lopputulokseen.
7. Kaupunki toteaa lisäksi, että vaikka valittaja muotoilee vaatimuksensa edellä kuvatuilla tavoin menettelyllisiksi ja selvitysvelvollisuutta koskeviksi, valittajan ilmeisenä tavoitteena on saada keskeinen osa kaava-alueesta varatuksi kaivostoimintaa varten. Valittajan tosiasialliset vaatimukset vaikuttavat koskevan enemmän kaavoituksen lopputulosta kuin väitettyä kaavoitusmenettelyn puutteellisuutta. Kuten edellä on todettu, kunnalla on kaavoitusmonopoliinsa perustuva oikeus päättää alueidensa käytön suunnittelusta, eikä valittajalla ole oikeutta edellyttää tiettyä kaavoitusratkaisun lopputulosta. Kunnallisvalituksella ei voida menestyksellisesti vaatia kaavan kumoamista siksi, että kaupunki ei ole kaavoittanut aluetta valittajan toivomaan käyttötarkoitukseen.

2 Kiireellisyys

8. Kajaanin kaupunki pyytää hallinto-oikeutta käsittelemään valitusasian mahdollisuuksien mukaan kiireellisenä. Kaupunki pyytää lisäksi, että hallinto-oikeus käsittelee samanaikaisesti tämän asemakaavaa koskevan valitusasian kanssa Kajaanin kaupunginvaltuuston 28.4.2026 tekemästä Otanmäen-

Humpinsuon osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä tehdyn valituksen. Asemakaava ja osayleiskaava muodostavat asiallisesti ja alueellisesti yhtenäisen kaavoituskokonaisuuden, ja asioiden samanaikainen käsittely on perusteltua oikeudenkäynnin tarkoituksenmukaisen järjestämisen ja asioiden välisen asia-yhteyden vuoksi.

9. Valitus lykkää kaava-alueen rakentamisen valmistelua ja hidastaa hyvin merkittäviä elinkeinoinvestointeja alueelle.
10. Alueidenkäyttölain 188 §:n 2 momentin mukaan asuntorakentamisen kannalta *tai muutoin yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa* koskeva valitus on käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä.
11. Kaavalla mahdollistettavaa hanketta on laajuutensa, taloudellisen merkityksensä ja kansallisen elinkeinopoliittisen painoarvonsa vuoksi pidettävä yhteiskunnallisesti merkittävänä AKL 188 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla.

3 Vastaus valitusperusteisiin

3.1 Asemakaavan vaikutusten selvittäminen

3.1.1 Yleistä asemakaavan vaikutusten selvittämisestä

12. Kaupunki selvitti valituksenalaisen asemakaavan vaikutukset lain edellyttämien tavoin osana kaavoitusprosessia. Asemakaavan vaikutusten arviointi on kaikilta osin asianmukainen (AKL 9 § ja 54 §). Kaavan vaikutusten arviointi on kuvattu kaavaselostuksessa AKL 9 §:n mukaisesti (Kaavaselostus, LIITE 2). Kaavaselostuksessa eritellään arvioitavat vaikutusalueet, ja vaikutukset on niiden osalta arvioitu ja kuvattu kattavasti. Asemakaavan vaikutusten arviointi on tehty asemakaavan tarkoitukseen nähden riittävällä tavalla.
13. Kajaanin kaupunki ei asemakaavan kattaman alueen maankäyttöä suunnitellensa tavoittele alueelle kaivostoimintaa, vaan ensisijaisesti muun tyyppistä teollisuutta. Kaavassa valittu alueen käyttötarkoitus ei perustu toimintojen yhteensovittamiseen liittyviin selvityksiin, vaan kaupungin harkintaan maanomistajan tekemästä aloitteesta.
14. Koska alueelle ei ole osoitettu kaivostoimintaa, ei myöskään sen yhteensovittamista muun toiminnan kanssa ole ollut tarpeen tutkia enemmälti.

15. Kaupungilla on harkintavalta maankäytön suunnittelussa. Sikäli kuin kaupungin erilaiset maankäytölliset tavoitteet ja mahdollisesti myös alueella toimivien elinkeinonharjoittajien samaan kaavoitettavaan alueeseen kohdistuvat tavoitteet ovat ristiriidassa keskenään, kaupunki tekee poliittisen ja maankäyttöä koskevan suunnittelullisen punninnan osana kaavoitusta. Tämän punninnan lopputulos ilmenee nyt valituksen kohteena olevasta asemakaavasta.

3.1.2 Kaivostoimintaa koskeva harkinta osana kaavoitusta

3.1.2.1 Kaivoslain 47 §

16. Kaivoslain (621/2011) 47.5 §:n mukaan:

"Kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen alueidenkäyttölain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty."

17. Tämä 1.6.2023 voimaan tullut säännös perustuu hallituksen esitykseen HE 126/2022. Hallituksen esityksessä nimenomaisesti todetulla tavalla säännöksen tarkoituksena on *"paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi, että kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä olisi kunnan hyväksymä kaava ja että muut elinkeinot otettaisiin lupaharkinnassa nykyistä enemmän huomioon."*
18. Käytännössä kaivoslain 47.5 § tarkoittaa, että kaivosluvan myöntämisen ehdottomana edellytyksenä on kaikkien muiden lupaedellytysten täyttymisen lisäksi se, että kunta on kaavalla nimenomaisesti sallinut kaivostoiminnan harjoittamisen kaavassa osoitetulla alueella.
19. Kunnalla on täysin vapaa harkintaoikeus sen osalta, laatiiko se kaivostoiminnan harjoittamisen sallivan kaavan vai ei. Säännöksen nimenomaisena tarkoituksena on varmistaa se, että kaivosluvista vastaava viranomainen (TUKES) ei voi myöntää kaivoslupaa, ellei kunnan laatima kaava nimenomaisesti salli kaivostoiminnan harjoittamista. Kaivosluvan myöntämistä ei voida perustaa maa-kuntakaavaan, sillä kaivoslailla on nimenomaisesti tarkoitettu jättää kaivostoiminnan harjoittamisen hyväksyttävyyden kaavoituksen osalta yksin kunnan harkintavaltaan.

3.1.2.2 Alueen kaivostoiminnasta

20. Valittaja selostaa valituksessa laajasti asemakaava-alueella tai sen lähialueilla kymmeniä vuosia sitten harjoitettua kaivostoimintaa ja siihen liittyvää potentiaalia. Kaava-alueella tai sen läheisyydessä ei ole tällä hetkellä kaivostoimintaa. Otanmäen ja Vuorokkaan kaivosten toiminta päättyi vuonna 1985.
21. Asemakaavan kattamalla alueella tai sen lähialueella ei ole voimassa kaivoslain (621/2011) 16 §:n mukaista kaivoslupaa (kaivospiiri). Kaivostoiminnan käynnistäminen maakuntakaavan kehittämisperiaatemerkinän kohdealueella edellyttäisi kaivoslain ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisia lupapäätöksiä sekä YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ja edellä todetuista riippumatta väistämättä lisäksi kaivoslain 47.5 §:n mukaista kaivostoiminnan sallivaa yleis- tai asemakaavaa.
22. Valittaja ei Kajaanin kaupungin käsityksen mukaan omista maata asemakaava-alueella. Valittajalla ei liioin ole milloinkaan ollut kaivostoimintaa alueella. Pääosa valittajan malminetsintälupien alueesta sijoittuu asemakaava-alueen ulkopuolelle.
23. Valittaja on paitsi valituksessaan, myös muissa yhteyksissä esittänyt, että kaavoitettavalla alueella olisi laajalla alueella vanhoihin kaivosrakenteisiin liittyvä sortumavaara, joka estäisi teollisen rakentamisen po. alueella. Kaivosturvallisuudesta vastaava Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES selvitti sortumavaaraa koskevaa väitettä ja asemakaavatyön aikana on vahvistunut, että alueella ei ole sortumavaaraa, eikä ylipäätään sortumavaaraa aiheuttavia maanalaisia rakenteita (LIITE 15).
24. Valittaja tuo valituksessaan esiin asemakaava-alueella olevan kaivosinfrastruktuurin kuten kaivostornin, malminnostokuilun ja vinotunnelin todeten, että alueella sijaitsee jo valmiiksi 15–20 miljoonan euron edestä kaivosinfrastruktuuria. Valittaja kuitenkin jättää mainitsematta, että sillä ei ole mitään omistus- tai muuta oikeutta sanottuun kaivosinfrastruktuuriin. Puheena oleva kaivosinfrastruktuuri sijaitsee yksityisen maanomistajan omistamalla maa-alueella ja on tämän maanomistajana olevan yhtiön omistuksessa. Kajaanin kaupungin käsityksen mukaan sanottu yhtiö on ilmoittanut valittajalle jo kaavoitusprosessin alkuvaiheessa, että yhtiö ei voi sallia omistamillaan kiinteistöillä olevan vanhan kaivosinfrastruktuurin käyttämistä, koska tämä käyttö ei olisi yhteensovitetussa samalle alueelle suunnitellun datakeskustoiminnan kanssa. Valittajan väitetty kustannushyöty perustuu siten oletukseen, jonka mukaan se voisi hyödyntää toisen maalla olevaa, toisen omistamaa omaisuutta korvauksetta. Edes siinä tapauksessa, että teoriassa mahdollinen käyttöoikeus perustettaisiin

pakkolunastusluonteisessa kaivostoimituksessa, ei valittaja saisi omaisuutta käyttöönsä korvauksetta. Nämä seikat huomioon ottaen käytöstä poistetun vanhan kaivosinfrastruktuurin olemassaolo ei siten muodosta valittajalle mitään sellaista taloudellista etua, joka olisi asemakaavan lainmukaisuuden arvioinnin kannalta merkityksellinen.

25. Valittaja ei edes väitä, että sillä olisi taloudelliset edellytykset kaivostoiminnan aloittamiseksi asemakaava-alueella, vaan ilmoittaa ainoastaan, että *"Muutoksenhakijan tavoitteena on hakea Otanmäen-Vuorokkaan alueelle kaivoslain mukaista kaivoslupaa sen jälkeen, kun malmien hyödyntämiseen liittyvät tutkimukset, kehittämistoimenpiteet ja teknistaloudelliset laskelmat on saatu tehtyä"*.
26. Valittajayhtiö on perustettu vuonna 2012. Julkisten tilinpäätöstietojen mukaan valittajayhtiön liikevaihto kahden viimeksi päättyneen tilikauden aikana on ollut noin 100.000 euroa ja liikutulos tappiollinen. Valittajayhtiön taseen loppusumma on noin kaksi miljoonaa euroa, mistä aineettomien oikeuksien ja muiden aineettomien hyödykkeiden osuus on noin 600.000 euroa. On siksi oletettava, että kaavoitustilanteesta täysin riippumatta valittajayhtiöllä ei todellisuudessa olisi edellytyksiä kaivostoiminnan käynnistämiseen.

3.1.2.3 Kaivostoiminnan mahdollisuuden huomioiminen kaavoituksessa

27. Valittaja väittää, että Kajaanin kaupunki ei ole asemakaavan laatimisen yhteydessä selvittänyt tai tutkinut lainkaan Otanmäen-Vuorokkaan kaivostoiminnan uudelleen käynnistämisen edellytyksiä ja että asemakaavaa laadittaessa ei ole tarpeellisessa määrin selvitetty yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia, erityisesti vaikutuksia potentiaaliseen kaivostoimintaan alueella. Väite on perusteeton.
28. Kaivostoiminnan mahdollisuus asemakaava-alueella ja sen läheisyydessä on ollut kaavoittajan tiedossa koko kaavoitusprosessin ajan. Maakuntakaavan kehittämisperiaatemarkintä ek-1 on käsitelty kaavaselostuksessa (Kaavaselostus s. 78–80, LIITE 2), ja kaavaselostuksessa on nimenomaisesti todettu, että kaupunki ei ole tavoitellut alueelle kaivostoiminnan uudelleen käynnistämistä, vaan sijaintiinsa taajaman läheisyyteen ja olevan infrastruktuurin äärelle paremmin sopivaa datakeskustoimintojen toteuttamista. Kyse on siten tietoisesta suunnitteluratkaisusta, ei selvitysten puutteesta.
29. Lisäksi valittaja on itse nostanut kaivostoimintaa koskevan kysymyksen esiin asemakaavan ehdotusvaiheen muistutuksessaan (Ehdotusaineiston palaute ja vastineet, LIITE 17). Kaavoittaja on ottanut valittajan muistutuksessa esittämiin

seikkoihin nimenomaisesti kantaa ehdotusvaiheen vastineissaan. Vastineissa on muun muassa todettu, että (i) asemakaavaehdotuksessa on asianmukaisesti viitattu maakunnallisiin strategia-asiakirjoihin siltä osin kuin ne ovat kaavan käyttötarkoituksen ja tavoitteiden kannalta merkityksellisiä; (ii) kaivannaisalan mainitsematta jättäminen ei ole puute, vaan seurausta kaavan asiallisesta rajauksesta ja maankäytöllisestä tarkoituksesta; (iii) CRM-asetus ei velvoita paikallisia viranomaisia osoittamaan alueita kaivostoimintaan tai muuttamaan maankäyttöratkaisujaan; (iv) malminetsintälupa on huomioitu asemakaavotuksessa lähtötietona.

30. Kaivostoiminnan mahdollisuutta koskeva harkinta on siten tosiasiallisesti tehty sekä yleiskaavatason suunnitteluratkaisun yhteydessä että tarvittavalta osin erikseen asemakaavatyössä. Harkinnan lopputuloksena kaupunki on katsonut datakeskustoimintojen toteuttamisen soveltuvan kyseiseen sijaintiin kaivostoiminnan uudelleenkäynnistämistä paremmin. Se, että harkinnan lopputulos ei ole valittajan toivoma, ei tarkoita, että harkintaa ei olisi tehty.

3.1.2.4 Ennakkoratkaisun KHO 2019:67 merkitys

31. Valittaja väittää, että vaikka asemakaavassa ei ole nimenomaisesti kielletty kaivostoimintaa, on tilanne olennaisesti vastaava kuin ennakkoratkaisussa KHO 2019:67. Valittaja väittää, että asemakaava tosiasiallisesti estää kaivostoiminnan harjoittamisen, mitä seikkaa ei valittajan väitteen mukaan ole asemakaavaa laadittaessa selvitetty alueidenkäyttölain 9 §:n ja voimassa olevan maakuntakaavan edellyttämällä tavalla.
32. Kajaanin kaupunki korostaa, että ratkaisun KHO 2019:67 ilmentämät oikeusohjeet eivät suinkaan tarkoita sitä, että jonkin alueen osoittaminen muuhun kuin kaivostoimintaan olisi lain vastaista. Ennakkoratkaisussaan KHO sen sijaan nimenomaan totesi, että yleiskaavassa maankäyttöä, kuten esimerkiksi kaivostoimintaa, ohjataan lähtökohtaisesti osoittamalla alueita erilaisiin käyttötarkoituksiin.
33. Toisin kuin ennakkoratkaisun kohteena olleessa asiassa, Kajaanin kaupunki ei ole ehdottomalla määräyksellä kieltänyt kaivostoimintaa, eikä ennakolta sitovasti rajoittanut sitä, minkälaisia kaavoja kaupunki myöhemmin mahdollisesti laatii. Ratkaisun KHO 2019:67 ilmentämien oikeusohjeiden perusteella ei voida katsoa, että Kajaanin kaupunki olisi toiminut nyt käsiteltävänä olevassa asiassa virheellisesti sen paremmin menettelyllisesti kuin sisällöllisesti.

3.2 Maakuntakaavan huomioon ottaminen

34. Toisin kuin valittaja väittää, maakuntakaava on otettu AKL 32 §:n ja 54 §:n tarkoittamalla tavalla huomioon valituksenalaista asemakaavaa laadittaessa.
35. Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 on asemakaava-alueen läheisyyteen sijoitetulla kehittämisperiaatemerkinällä ek-1 osoitettu aiemmin toiminnassa olleen Otanmäen rauta-titaanivanadiinikaivoksen mahdollisen toiminnan uudelleen käynnistämisen sisältämä kokonaisuus Vuolijoen alueella. Merkintä on luonteeltaan kehittämisperiaatemerkinä, ei aluevarausmerkintä.
36. Maakuntakaavaselostuksen mukaan kehittämisperiaatemerkinällä informoidaan alueella sijaitsevasta mineraalipotentialista ja tarpeesta varautua tulevaisuudessa alueidenkäytön suunnitteluun alueella. Merkintä ei siten velvoita kuntaa osoittamaan aluetta kaivostoimintaan. Maakuntakaavaselostuksen mukaan kehittämisperiaatemerkinän ek-1 kohdealue käsittää aiemmin toiminnassa olleet Otanmäen ja Vuorokkaan kaivosalueet sekä Honkamäen alueen.
37. AKL 32 §:n 2 momentin mukainen velvoite edellyttää, että maakuntakaava otetaan huomioon alueidenkäyttöä suunniteltaessa. Säännös ei kuitenkaan tarkoita, että kunnan olisi osoitettava jokin yksittäinen alue tai varsinkaan kaikki maakuntakaavaselostuksessa mainitut kehittämisperiaatteen kohdealueet ainoastaan siihen käyttötarkoitukseen, johon maakuntakaavan kehittämisperiaatemerkinä viittaa. Maakuntakaavaselostuksessa on nimenomaisesti todettu, että kaavaratkaisu täsmentyy yksityiskohtaisemman suunnittelun perusteella eli kuntakaavoituksella.
38. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen sisältö on otettu huomioon asemakaavaa valmisteltaessa. Kaavaselostuksessa (Kaavaselostus s. 78–80, LIITE 2) on käsitelty kattavasti asemakaavan suhdetta maakuntakaavaan, mukaan lukien ek-1-kehittämisperiaatemerkinä. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaisesti ennen alueen käytön ratkaisemista on selvitetty, millaisia edellytyksiä on alueen kehittämiseksi kaivostoimintaan. Asemakaavaselostuksesta ilmeväällä tavalla tämän selvityksen tuloksena on todettu, että sijaintiinsa taajaman läheisyyteen ja olemassa olevan infran äärelle kaivostoiminnan uudelleen käynnistämistä paremmin sopii datakeskustoimintojen toteuttaminen.
39. Asemakaava ei vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista AKL 32 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Ek-1-kehittämisperiaatemerkinän kohdealue ulottuu laajemmalle alueelle kuin asemakaava-alue, eikä asemakaava estä kaivostoiminnan kehittämistä maakuntakaavan kohdealueen muilla osilla. Edelleen asemakaava-alueelle sijoittuu kaavaselostuksesta (Kaavaselostus s. 61 kuva 58.,

LIITE 2) ilmenevällä tavalla ainoastaan pieni osa valittajan malminetsintäalueesta. Kaivannaisteollisuuden kehittämisen kohdealueelle ei kohdistu maakuntakaavassa AKL 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.

40. Kainuun maakuntasuunnitelmassa 2045 osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys pitkällä aikavälillä. Kaavaselistuksesta (Kaavaselistus, s. 12, kuva 3., LIITE 2) ilmenevällä tavalla Otanmäki on maakuntasuunnitelmassa osoitettu teollisuuden ja tuotannon kasvualueeksi.
41. Asemakaavan kaavaehdotukseen antamassaan lausunnossa (Ehdotusaineiston palaute ja vastineet, LIITE 17) Kainuun liitto on todennut, että asemakaava ja muu kaava-aineisto on laadittu selkeästi. Kaavaselistuksessa on huomioitu maakunnan kehitystä pitkällä ja keskipitkällä aikavälillä ohjaavat lakisääteiset ja strategiset asiakirjat, maakuntasuunnitelma 2045 ja maakuntaohjelma 2026–2029. Kainuun liitto toteaa lausunnossaan, että asemakaava tukee maakuntaohjelman tavoitteita teollisten symbioosien vahvistamisesta. Lisäksi Kainuun liitto toteaa lausunnossaan, että Otanmäki-Alussuon asemakaavan kaava-aineistossa on arvioitu kaavan suhdetta maakuntakaavaan. Kainuun liitto toteaa, että voimassa oleva maakuntakaava on ollut ohjeena Otanmäki-Alussuon asemakaavaa laadittaessa. Maakuntakaavoitus on otettu huomioon asemakaavoituksessa. Asemakaavan kaavaratkaisut eivät ole ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa.
42. Kokonaisuutena tarkasteltuna asemakaava ei siten tosiasiallisesti estä kaivos toiminnan kehittämistä maakuntakaavan osoittamalla tavalla.

3.3 Yleiskaavan sisältövaatimusten huomioiminen

43. Suunnittelualueella ei asemakaavan hyväksymishetkellä ole ollut lainvoimaista yleiskaavaa. Koska asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvien osien otettu huomioon myös yleiskaavan sisältövaatimukset.
44. Kaavaselistuksessa (s. 80–82, LIITE 2) todetulla tavalla yleiskaavan sisältövaatimukset on otettu huomioon asemakaava-aluetta laajemmalla alueella laadittavana olleessa ja hyväksytyssä osayleiskaavassa.
45. Kyse ei siis ole tilanteesta, jossa yleiskaavataso suunnittelua ja yleiskaavan suunnitteluratkaisujen vaikutusten arviointia ei olisi tehty, vaan sellaisesta tavanomaisesta tilanteesta, jossa yleiskaavaa ja asemakaavaa on valmisteltu samanaikaisesti. Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaava on hyväksytty Kajaanin

kaupunginvaltuustossa 28.4.2026 ja yleiskaavatason suunnittelu selvityksineen on ollut käytössä asemakaavaa laadittaessa.

46. Osayleiskaavan yhteydessä laaditut selvitykset ja vaikutusarvioinnit ovat olleet asemakaavan valmistelussa käytettävissä ja muodostaneet asemakaavaselostuksessa viitatulla tavalla osan asemakaavan valmisteluaineistosta. Yleiskaavatason suunnittelussa tuotettu selvitysaineisto, mukaan lukien Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys Otanmäki-Humpinsuo (Sweco Finland Oy 4.3.2025, täydennetty 17.6.2025, LIITE 12), osayleiskaavan Vesihuoltoselvitys (26.11.2025, Sweco Finland Oy), Sosiaalisten vaikutusten arviointi erillisselvitys sekä Kajaanin ekologista verkostoa koskeva selvitys (Ramboll 2024), sekä vaikutusten arviointi, on siten tullut osaksi asemakaavan valmistelua ja kaavan vaikutusten arviointia AKL 9 §:n ja 54 §:n 4 momentin edellyttämällä tavalla.
47. Edellä todettu huomioon ottaen AKL 54 §:n 4 momentin vaatimus on asemakaavaa laadittaessa täytetty. Samanaikaisesti laaditun Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavan aineisto selvityksineen ja vaikutusarviointineen on ollut asemakaavan valmistelun käytettävissä, ja kaavaselostuksessa on viitattu yleiskaavatason aineistoon kattavasti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on siten otettu huomioon asemakaavaa laadittaessa siinä laajuudessa kuin se asemakaavan tarkoitus ja "soveltuvien osien" -rajoitus huomioon ottaen on ollut tarpeen.

3.3.1 Väitetystä kohtuuttomasta haitasta

48. Valittaja väittää, että asemakaavasta aiheutuu sille AKL 54 §:n 3 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa. Valittajan mukaan sille myönnetty malminetsintälupa on taloudellisesti huomattavan arvokas, ja valittajaa on pidettävä säännöksessä tarkoitettuna muuna oikeudenhaltijana. Valittaja katsoo, että vaikka asemakaava ei sinänsä kiellä malminetsintää, se estää tosiasiaa kaivoksen perustamisen alueelle tulevaisuudessa, minkä seurauksena malminetsintä alueella olisi tarpeetonta. Edelleen valittaja väittää, että asemakaava-alueen laajuus huomioon ottaen kaavalle asetetut tavoitteet olisi mahdollista saavuttaa myös siten, että kohtuuton haitta olisi vältettävissä, esimerkiksi osoittamalla teollisuusrakentaminen muualle lähialueelle.
49. AKL 54 §:n 3 momentin jälkimmäisen virkkeen mukaan asemakaavalla ei saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää. Kajaanin kaupunki katsoo, että asemakaavasta ei ylipäättään aiheudu valittajalle kohtuutonta

haittaa ja joka tapauksessa kaavalle asetettua tavoitetta ei voida saavuttaa sellaisella suunnitteluratkaisulla, joka sallisi kaivostoiminnan asemakaava-alueella.

50. Kohtuuton rajoitus tai haitta voi aiheutua vain suhteessa sellaiseen oikeusasemaan, joka maanomistajalla tai muulla oikeudenhaltijalla tosiasiasa on. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä AKL 54 §:n 3 momentin mukaisen kohtuuttoman haitan arviointi on johdonmukaisesti kytketty olemassa olevaan, konkreettiseen oikeusasemaan. Ratkaisussa KHO 2008:60 kohtuuton rajoitus todettiin tilanteessa, jossa teollisuusrakennusten korttelialueen laajentaminen asuinkäytössä olevien kiinteistöjen alueelle aiheutti kiinteistöjen omistajille olemassa olevan asuinkäytön tosiasiallisen menettämisen. Ratkaisussa KHO 2011:96 vuokraoikeuden haltijaa ja rakennuksen omistajaa pidettiin säännöksessä tarkoitettuna muuna oikeudenhaltijana, ja haitan kohtuuttomuutta arvioitiin nimenomaan suhteessa olemassa olevaan vuokraoikeuteen ja rakennuksen omistukseen. Molemmissa ratkaisuissa lähtökohtana oli se, että kaava heikensi tai vaaransi jo olemassa olevaa, vakiintunutta oikeusasemaa.
51. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa valittajan asema poikkeaa olennaisesti edellä mainituista ennakkoratkaisuista. Valittajalla on asemakaava-alueelle osin sijoittuva malminetsintälupa, joka oikeuttaa ainoastaan malminetsintään, ei esiintymän hyödyntämiseen eikä kaivostoiminnan harjoittamiseen. Malminetsintälupa ei perustu haltijalleen sellaista olemassa olevaa, vakiintunutta oikeusasemaa, joka olisi rinnastettavissa edellä mainituissa ennakkoratkaisuissa kyseessä olleeseen kiinteistön omistukseen, asuinkäyttöön tai vuokraoikeuteen.
52. Valittajan väittämä kohtuuton haitta ei perustu olemassa olevan oikeuden heikentämiseen, vaan tulevaisuuteen suuntautuvaan odotukseen siitä, että valittaja mahdollisesti saisi kaivoslupan ja voisi käynnistää kaivostoiminnan alueella. Valittajalla ei ole kaivoslupaa, eikä sellaista ole edes haettu. Valittaja ei omista maata asemakaava-alueella eikä omista alueella sijaitsevaa kaivosinfrastruktuuria. Valittajan väittämä haitta kohdistuu siten yksinomaan hypoteettiseen tulevaisuuden liiketoimintamahdollisuuteen, jonka toteutuminen edellyttäisi useiden toisistaan riippumattomien edellytysten täyttymistä.
53. Kaivostoiminnan käynnistäminen alueella edellyttäisi vähintään kaivoslain mukaista kaivoslupaa, ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa, YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sekä kaivoslain 47 §:n 5 momentin mukaista kaivostoiminnan sallivaa kaavaa. Yhdenkään näistä edellytyksistä täytyminen ei ole valittajan osalta edes vireillä. AKL 54 §:n 3

momentin mukaista kohtuutonta haittaa ei voida perustaa sellaiseen tulevaisuuden hankeaikomukseen, jonka toteutuminen on riippuvainen lukuisista epävarmoista ja toistaiseksi täyttymättömistä edellytyksistä.

54. Väitetyn haitan epätodennäköisyyttä korostaa lisäksi se, että valittajayhtiöllä ei julkisten tilinpäätöstietojen perusteella ole taloudellisia edellytyksiä kaivostoiminnan käynnistämiseen. Kuten edellä on todettu, valittajayhtiön liikevaihto on ollut noin 100.000 euroa, liike-tulos tappiollinen ja taseen loppusumma noin kaksi miljoonaa euroa. Kaivostoiminnan käynnistäminen edellyttäisi edellä mainittujen lupien lisäksi huomattavia taloudellisia resursseja ja investointeja, joita valittajalla ei ole eikä valittaja ole sellaisia edes väittänyt omaavansa. Väitetty kohtuuton haitta kohdistuu siten sellaiseen tulevaisuuden liiketoimintatoiveeseen, jonka toteutuminen on paitsi oikeudellisesti, myös taloudellisesti täysin epävarma.
55. Lisäksi on huomattava, että asemakaava-alueelle sijoittuu valittajan omankin ilmoituksen mukaan ainoastaan noin 13 prosenttia valittajan malminetsintälupa-alueen pinta-alasta. Pääosa valittajan malminetsintälupa-alueesta sijoittuu asemakaava-alueen ulkopuolelle, eikä asemakaava rajoita valittajan malminetsintätoimintaa merkityksellisellä tavalla. Asemakaavasta ei siten aiheudu valittajalle AKL 54 §:n 3 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa.
56. Valittaja väittää lisäksi, että kohtuuton haitta olisi vältettävissä osoittamalla teollisuusrakentaminen muualle lähialueelle. Tältä osin kaupunki toteaa, että kaavalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää asemakaavassa vallittua suunnitteluratkaisua. Kaava-alueen sijainti, olemassa oleva infrastruktuuri ja alueen soveltuvuus suunniteltuun käyttötarkoitukseen ovat kaavan suunnitteluratkaisun perustana olevia seikkoja, joiden osalta kaupungilla on kaavoitusmonopoliinsa perustuva harkintavalta. Kaavalle asetettuja tavoitteita ei voida saavuttaa valittajan esittämällä tavalla kaavan tavoitteita ja vaatimuksia syrjäyttämättä.

3.4 CRM-asetus

57. Critical Raw Material -asetuksen (CRM-asetus) 13 artiklan 1. kohta, johon valituksessa viitataan, kuuluu seuraavasti:

”Suunnitelmien, mukaan lukien kaavoitus, aluesuunnitelmat ja maankäyttösuunnitelmat, laatimisesta vastaavien kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten on harkittava, sisällytetäänkö tällaisiin suunnitelmiin tarvittaessa määräyksiä kriittisiä

*raaka-aineita koskevien hankkeiden kehittämisestä. Tällaisten määräysten sisällyttämistä harkittaessa etusijalle on asetettava keinotekoiset ja rakennetut alueet, teollisuusalueet, ympäristö-
vaurioalueet sekä toiminnassa olevat tai hylätyt kaivokset, tarvittaessa mukaan lukien tunnistetut mineraaliesiintymät.” (korostukset tässä)*

58. Valittajan mukaan kaupungilla on ollut velvollisuus selvittää Vuorokkaan entisen kaivosalueen edellytykset toimia kaivosalueena ja harkita kaivostoiminnan mahdollistavien kaavamääräysten sisällyttämistä asemakaavaan. Väite ei Kajaanin kaupungin käsityksen mukaan perustu voimassa olevaan oikeuteen.
59. CRM-asetuksen 13 artikla velvoittaa harkitsemaan kaivoshankkeiden sisällyttämistä, mutta se ei velvoita tekemään erillistä selvitystä kaivosalueen toteuttamiskelpoisuudesta.
60. Valittajan mukaan asemakaavaa laadittaessa ei ole otettu huomioon CRM-asetuksen 13 artiklaa ja asemakaavan hyväksymistä koskeva päätös on muun muassa tästä johtuen lainvastainen. Tämä väite on virheellinen ja kaivostoimintaan liittyvää vaihtoehtoa on arvioitu kaavan valmistelun yhteydessä. Erityisesti yleiskaavaratkaisua tehtäessä on kattavasti vertailtu kaivostoimintaan liittyvää vaihtoehtoa muuhun teolliseen toimintaan (kuten datakeskusrakentamiseen) ja esitetty näihin liittyvät taloudelliset ja strategiset perustelut.
61. CRM-asetuksen 13 artiklan tarkoittamaa harkintaa on tehty erikseen myös asemakaavatyössä. Valittaja esitti asemakaavan ehdotusvaiheen muistutuksessaan (Ehdotusaineiston palaute ja vastineet, LIITE 17), että asemakaavaehdotuksessa ei riittävästi huomioida kaivoshanketta ja CRM-asetuksen 13 artiklaa. Kaavoittaja otti muistutuksessa esitettyihin seikkoihin nimenomaisesti kantaa ehdotusvaiheen vastineissaan. Vastineissa todettiin muun muassa, että (i) CRM-asetus ei velvoita paikallisia viranomaisia osoittamaan alueita kaivostoimintaan tai muuttamaan maankäyttöratkaisujaan siten, että kriittisten raaka-aineiden hankkeiden toteuttaminen olisi ensisijainen tai automaattinen maankäyttölinen tavoite; (ii) EU-asetuksen tavoitteet on otettu huomioon harkinnan tasolla, mutta ne eivät syrjäytä maankäyttöä koskevaa kansallista lainsäädäntöä eivätkä poista paikallisviranomaisen harkintavaltaa; (iii) asemakaava ei sisällä kaivostoimintaa nimenomaisesti kieltäviä määräyksiä; ja (iv) malminetsintälupa on huomioitu asemakaavoituksessa lähtötietona, mutta se ei estä alueen kaavoittamista teollisuuskäyttöön. Lisäksi vastineissa todettiin, että mahdollinen kaivostoiminnan uudelleenkäynnistäminen edellyttäisi joka tapauksessa kaavallista ja lupamenettelyihin perustuvaa harkintaa.

62. Valittaja väittää edelleen, että: *"Ottaen huomioon, että yhtenä CRM-asetuksen tavoitteena on myös lisätä kriittisten mineraalien tuotantoa EU:n alueella ja vähentää riippuvuuksia EU:n ulkopuolelta tuotavista kriittisistä mineraaleista, olisi Kajaanin kaupungin tullut selvittää asemakaavan vaikutukset myös kriittisten ja strategisten raaka-aineiden ja CRM-asetuksen kannalta. Tätä seikkaa ei kuitenkaan ole asemakaavaa laadittaessa lainkaan arvioitu tai selvitetty."*
63. Valittajan väite ei perustu voimassa olevaan oikeuteen. CRM-asetuksen tavoitteet, kuten huoltovarmuus, eivät aseta kaavoittajalle valittajan väittämää selvitysvelvollisuutta. CRM-asetuksen 13 artikla koskee maankäytöllistä harkintaa, eikä se edellytä kaavoittajan arvioivan esimerkiksi huoltovarmuuskysymyksiä.
64. Valittaja väittää edelleen, että: *"CRM-asetuksen 13 artikla velvoittaa muun muassa kaavoituksesta ja maankäyttösuunnitelmista vastaavia kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia harkitsemaan, sisällytetäänkö tällaisiin suunnitelmiin tarvittaessa määräyksiä kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kehittämisestä. Tällaisten määräysten sisällyttämistä harkittaessa etusijalle on asetettava keinotekoiset ja rakennetut alueet, teollisuusalueet, ympäristövaurioalueet sekä toiminnassa olevat tai hylätyt kaivokset, tarvittaessa mukaan lukien tunnistetut mineraaliesiintymät. Otanmäen-Vuorokkaan alueella sijaitsevat toimintansa lopettaneet kaivokset ja näiden edelleen tunnetut ja hyödyntämiskelpoiset malmivarat ovat nimenomaisesti sellainen kohde, joka CRM-asetuksen 13 artiklan nojalla olisi asetettava etusijalle harkittaessa kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kehittämistä koskevien määräysten sisällyttämistä kaavoitusta koskeviin suunnitelmiin."*
65. On huomattava, että CRM-asetuksen 13 artiklan mukaan ko. etusija koskee harkintatilannetta eli menettelyä, ei sen lopputulosta. Kajaanin kaupunki on täyttänyt velvollisuutensa harkitsemalla kaavoitusprosessin aikana sitä, sisällytetäänkö kaava-aineistoon tarvittaessa artiklassa tarkoitettuja määräyksiä. Kaupunki ei katsonut tällaisten merkintöjen sisällyttämistä aiheelliseksi.
66. Hylätty kaivosalue kuuluu 13 artiklan ns. prioriteettikategoriaan, mutta edellyttää vain huolellista arviointia, eikä luo velvoitetta asettaa hypoteettista kaivoshanketta esimerkiksi datakeskushankkeen edelle. CRM-asetus ei ylipäätään velvoita priorisoimaan yksittäistä nimenomaista aluetta tai käyttötarkoitusta kaavassa.
67. Lisäksi valittaja väittää, että: *"Asemakaavaa laadittaessa ei ole arvioitu lainkaan CRM-asetuksen vaikutusta kaavaan sisältöön. Kajaanin kaupunki ei liioin ole harkinnut kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kehittämistä"*

koskevien määräysten sisällyttämistä asemakaavaan. Koska EU:n asetuksena CRM-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta EU:ssa, olisi Kajaanin kaupungin kaavoitusviranomaisena tullut huomioida CRM-asetus ja erityisesti asetuksen 13 artikla asemakaavaa laadittaessa. Asemakaava on siten kumottava myös sillä perusteella, että kaavaa laadittaessa ei ole tarpeellisessa määrin selvitetty alueidenkäyttölain 9 §:n ja CRM-asetuksen edellyttämällä tavalla kaavan yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia EU:n kriittisten ja strategisten raaka-aineiden kannalta.”

68. Toisin kuin valittaja esittää, suunnitteluratkaisua valittaessa on tehty myös kaivostoimintaa koskeva analyysi. Kysymys on ollut laajasti esillä yleiskaavatason suunnitteluratkaisuja tehtäessä ja harkinnan lopputuloksena on myös asemakaavaselostuksesta (s. 78–80, LIITE 2) ilmenevällä tavalla se, että kaupunki on katsonut datakeskustoimintojen toteuttamisen soveltuvan kyseiseen sijaintiin, siis taajaman läheisyyteen ja olemassa olevan infrastruktuurin äärelle, kaivostoiminnan uudelleenkäynnistämistä paremmin.
69. CRM-asetuksen 13 artiklan mukainen harkintavelvoite täyttyy, kun harkinta on tehty. Tässä tapauksessa jo kaavaselostus ilmentää harkinnan tulleen asianmukaisesti suoritetuksi.
70. Kuten edellä on todettu, asetuksessa on kyse harkintavelvoitteesta, ei kaavoitusharkinnan lopputuloksen määrittävästä normista. Asetuksen 13 artikla ei siis edellytä tiettyä lopputulosta. Asetuksesta ei esimerkiksi seuraa velvollisuutta priorisoida kaivostoimintaa tai sisällyttää sitä koskevia määräyksiä kaavaan. Harkinnan lopputulos on tältäkin osin ollut kaavan hyväksyneen Kajaanin kaupungin harkintavallan piirissä.
71. Valittajan asiassa esittämä tulkinta muuttaisi harkintavelvoitteen lopputulosvelvoitteeksi. Tälle ei ole oikeudellista perustetta. CRM-asetus ei anna kaivostoiminnan harjoittajalle eikä kaivostoiminnan harjoittamista suunnittelevalle (kuten tässä asiassa) oikeutta vaatia itselleen edullisia kaavamerkintöjä kunnan kaavoitusmonopolin ja sen puitteissa kaavalla määritettyjen priorisoitujen maankäyttömuotojen ohitse.

3.5 Yhteenveto

72. Asiaa kokonaisuutena tarkasteltaessa ei ole mahdollista välttyä sellaiselta käsitykseltä, että valittaja pyrkii estämään Kajaanin kaupungin hyväksymän asemakaavan voimaantulon:

- (i) koska valittaja haluaisi harjoittaa osalla kaava-aluetta omaan suunniteltuun liiketoimintaansa lukeutuvaa kaivostoimintaa siitä huolimatta, että kaupunki ei pidä kaivostoiminnan harjoittamista alueella yhtä tavoiteltavana kuin asemakaavalla nyt tavoiteltua muuta teollista toimintaa; ja
- (ii) näin siitä huolimatta, että valittajalla ei ainakaan toistaiseksi ole kaivostoiminnan harjoittamiseen tarvittavia lupia, omistus- tai vastaavaa oikeutta osaankaan asemakaavan kattamaa aluetta, omistus- tai muuta oikeutta valittajan itsensä viittaamaan olemassa olevaan kaivosinfrastruktuuriin, eikä ilmeisesti myöskään taloudellisia resursseja kaivostoiminnan harjoittamiseen.

73. Edellä esitetyn perusteella valituksenalaisen asemakaavan sekä samaan alueeseen liittyvän Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavan keskeinen suunnitteluratkaisu – alueen osoittaminen teollisuustoiminnalle kaivostoiminnan sijaan – on kunnan kaavoitusmonopoliin ja harkintavaltaan kuuluva ratkaisu. AKL 20 §:n 1 momentin mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta ja maapolitiikan harjoittamisesta alueellaan, ja kaavoitusharkinta kuuluu lähtökohtaisesti kunnan itsehallintoalaan. Kaupunki tavoittelee tähän sijaintiin sellaista teollista toimintaa, joka hyödyntää taajaman läheisyyttä, olemassa olevaa infrastruktuuria ja liikenneyhteyksiä tavalla, jota vuosikymmeniä sitten suljetun kaivoksen spekulatiivinen uudelleenavaamishanke ei pysty tarjoamaan.
74. Mikäli valittajan vaatimukset hyväksyttäisiin, tarkoittaisi se käytännössä sitä, että kaivostoiminta asetettaisiin kaavoituksessa jonkinlaiseen erityisasemaan muihin maankäyttömuotoihin nähden tavalla, joka rajoittaisi kunnan tosiasiallista mahdollisuutta päättää alueidensa käytön suunnittelusta. Tällaiselle tulkin-
nalle ei ole saatavissa tukea alueidenkäyttölaista, kaivoslaista eikä CRM-asetuksesta. Kaivoslain 47.5 §:n tarkoituksena on päinvastoin nimenomaisesti varmistaa, että kaivostoiminnan salliminen on kunnan harkinnassa – ei sitä, että kunta olisi velvollinen kaivostoiminnan sallimaan.
75. Asiassa on lisäksi otettava huomioon intressien välinen suhde. Valittaja on vuonna 2012 perustettu yhtiö, jolla on malminetsintälupa, mutta ei kaivoslupaa, ei maanomistusta asemakaava-alueella, ei oikeutta alueella sijaitsevaan kaivosinfrastruktuuriin eikä julkisten tilinpäätöstietojen perusteella taloudellisia edellytyksiä kaivostoiminnan käynnistämiseen. Otanmäen ja Vuorokkaan kaivokset ovat olleet suljettuina vuodesta 1985 – yli 40 vuotta – eikä valittajan hanke ole toistaiseksi johtanut merkittävään kaivostoimintaan. Olisi kohtuutonta, jos yksittäinen toimija voisi näin epävarmoin perustein tosiasiallisesti varata toisen omistaman alueen oman spekulatiivisen hankkeensa varalle ja siten

estää alueen tehokasta käyttöä. Tämä johtaisi siihen, että merkittävä alue jäisi hyödyntämättä tehokkaasti odotettaessa sellaisen kaivoshankkeen toteutusta, jonka edellytysten täyttyminen on täysin epävarmaa.

76. Lopuksi kaupunki toteaa, että nyt valituksenalaisena oleva suunnitteluratkaisu ei poista mahdollisuutta alueen maaperän mineraalien hyödyntämiseen joskus tulevaisuudessa. Kaava ei sisällä kaivostoimintaa erikseen kieltäviä määräyksiä eikä estä mineraalien hyödyntämistä, mikäli tällainen toiminta tulevaisuudessa täyttäisi luvitukselle asetettavat edellytykset ja kaupunki siinä vaiheessa päättäisi laatia alueelle asemakaavan, joka kaivoslain 47 §:n tarkoittamalla tavalla mahdollistaisi kaivostoiminnan. Asemakaava ei siten estä kaivannaisten hyödyntämistä pysyvästi tai peruuttamattomasti, vaan kuvastaa kaupungin tällä hetkellä tekemää maankäytöllistä kokonaisarviota.